

Dosarul nr.3ra-1114/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: M.Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Sîrbu, V.Mihaila)

ÎNCHEIERE

23 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Tiaxim – Grup”,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tiaxim – Grup” împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tiaxim – Grup” împotriva hotărârii din 25 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 6 martie 2018 Societatea cu Răspundere Limitată „Tiaxim – Grup” (în continuare SRL „Tiaxim – Grup”) a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 9 ianuarie 2018 a completat declarațiile vamale în detaliu seria nr. UK10391525 și JM10391527 pentru importul mărfurilor (ananas conservat) din Tailanda cu masa totală de 35 691,60 kg, prin care a declarat valoarea mărfii, prezentând actele de însoțire care au stat la baza operării importurilor efectuate și care atestă totalitatea cheltuielilor suportate. Odată cu declararea mărfii importate a fost declarată și valoarea acesteia în baza tranzacției și prețului achitat.

A indicat că la 9 ianuarie 2018, pârâtul a solicitat prezentarea actelor suplimentare, în vederea confirmării valorii declarate, acordând declarantului termen-limită de prezentare a actelor până la data de 10 ianuarie 2018, ora 16:00.

A afirmat că de către declarant, în termenii solicitați a fost prezentat organului vamal setul de acte suplimentare, însă pârâtul a respins declarațiile enunțate, nu a modificat actul de inspecție în sensul acceptării valorii în vamă declarate de SRL „Tiaxim-Grup” și la 10 ianuarie 2018 a indicat suplimentar că în urma actelor prezentate inițial și suplimentar s-au constatat divergențe și lipsuri de informații, precum contractul nr. 001/16 din 1 ianuarie 2016 este unul arbitrar și nu conține asortimentul de mărfuri și cantitate. Nu este cert termenul de valabilitate al acestuia, în invoice fiind indicat alt număr de contract decât cel prezentat, sunt discrepanțe în condițiile și termenii de plată indicate în invoice și contract. La fel, s-a constatat că în urma analizei portalului serviciului vamal pentru mărfurile similare a fost identificat riscul de subevaluare comparativ cu valoarea mărfurilor declarate anterior. Drept consecință s-a propus declarantului să declare valoarea în vamă a mărfurilor prin aplicarea metodei de alternativă, ținând cont de faptul că produsele importate sunt ușor perisabile, importatorul nu a avut altă posibilitate decât să recurgă la declararea valorii în vamă prin metoda alternativă celei valorii tranzacției și prețului achitat, drepturile de import fiind majorate și încasate în suma de 160 367,19 lei de la valorile inițial declarate.

Ulterior, nefiind de acord cu acțiunile Biroului Vamal Chișinău a expediat în adresa acestuia cerere prealabilă, solicitând anularea actelor de inspecție nominalizate supra.

A subliniat că conform art.11 din Lege cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20 noiembrie 1997 și pct. 4 al Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, valoarea în vamă a mărfurilor importate constituie valoarea de tranzacție, respectiv prețul plătit sau de plătit pentru mărfuri atunci când acestea sunt vândute pentru export în Republica Moldova.

A menționat că firma a prezentat Biroului Vamal Chișinău contractul de vânzare-cumpărare, facturile comerciale, CMR-ul, declarația vamală de export certificată de către Camera de Comerț din Tailanda, certificatul de origine, certificatul de conformitate, specificația la contract, cheltuielile de transport, corespondența comercială, price list, paking list și dovada de achitare a mărfurilor respective, însă necatînd la acest fapt, Biroul Vamal Chișinău efectuând vămuirea loturilor de marfă, verificînd corectitudinea determinării de către declarant a valorii în vamă și oportunitatea aplicării metodei pentru determinarea valorii în vamă a stabilit că, în urma analizei Portalului SV pentru mărfurile similare, a fost identificat riscul de subevaluare comparativ cu valoarea mărfurilor declarate anterior.

În opinia sa, acțiunile organului vamal sunt drept neîntemeiate și ilegale, or, declarantul SRL „Tiaxim-Grup” a prezentat tot setul de acte necesar stabilirii valorii în vamă a mărfii conform metodei în baza valorii tranzacției, în strictă conformitate cu prevederile art.11 al Legii nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, cât și a prevederilor pct.32 al Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea

Guvernului nr.974 din 15.08.2016, organul vamal nefiind în drept să solicite modificarea declarației vamale în detaliu și să stabilească valoarea în vamă prin metodă alternativă, percepând suplimentar drepturi de import în valoare de 160 367,19 lei.

A mai indicat că declarantul a prezentat organului vamal declarația de export în formă autentică, confirmată de Camera de Comerț din Tailanda, respectiv nu poate fi pusă la dubii corectitudinea prețului declarat de către SRL „Tiaxim-Grup”.

A notat că, organul vamal nu a ținut cont de o multitudine de factori care determină prețul tranzacției și anume: cantitatea de mărfuri procurate în speță de 35 691,60 kg, prețul de bursă care la rândul său este dependent de sezonul agricol și alți factori, iar societatea este cel mai mare importator de mărfuri respective din R.Moldova, drept urmare organul vamal nu poate compara prețul declarat de către alți importatori care au importat cantități mai mici de mărfuri, astfel organul vamal urma să probeze existența prețului diferențiat la mărfuri similare anterior importate și să nu se rezume doar la invocarea unui asemenea argument.

SRL „Tiaxim – Grup” a solicitat recunoașterea ilegală a acțiunilor pârâtului în vederea majorării valorii în vamă a mărfurilor importate, recunoașterea ca fiind ilegale și anularea actelor de inspecție emise de pârât la data de 9 ianuarie 2018 și 10 ianuarie 2018 la declarațiile vamale seria nr. UK10391525 și JM10391527 din 9 ianuarie 2018, obligarea pârâtului de a-i restitui suma drepturilor de import încasate suplimentar în sumă de 160 367,19 lei precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate pe marginea litigiului.

Prin hotărârea din 25 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Tiaxim – Grup” a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Tiaxim – Grup” împotriva hotărârii din 25 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată au constatat că SRL „Tiaxim-Grup” a importat pe teritoriul Republicii Moldova, ananas conservant prin depunerea la organul vamal al declarațiilor cu nr. seria nr. UK10391525 din 9 ianuarie 2018 și seria nr. JM10391527 din 9 ianuarie 2018, iar organul vamal, verificând setul de documente prezentate de către SRL „Tiaxim-Grup” a constatat că contractul prezentat nr.001/16 din 01.01.2016, nu conține asortimentul de mărfuri și cantitatea; în punctul 12 al contractului de vânzare-cumpărare termenul de valabilitate în varianta engleză este indicat anul 2015, însă în traducere este stipulat că termenul de valabilitate este anul 2018; ulterior „Tiaxim-Grup” a prezentat trei contracte de vânzare-cumpărare, toate trei având termenul de valabilitate și semnătura exportatorului diferită, în invoice-ul nr. VK 17/1238 din 20.11.2017 este indicat alt contract SC 17/0739.

Totodată, organul vamal a constatat că în invoice este indicat termenul de achitare: 30% în avans și 70% după, însă în contractul sus indicat- nr.001/16 din 01.01.2016 și celelalte prezentate ulterior, termenul de achitare este: 20% din suma invoice-ului în termen de 7 zile după primirea pro-formei, care nici n-a fost prezentată și 80% după primirea documentelor în copii expediate de către exportator. În ordinele de plată nr.21 din 07.11.2017 și nr.25 din 01.12.2017 nu este indicat în baza cărui document a fost efectuat transferul.

Au mai constatat instanțele de judecată că toate actele atașate sunt din data de 20 noiembrie 2017 (invoice, packing list, certificate de calitate, price list) însă primul avans a fost efectuat pe data de 07.11.2017. Pe lângă aceste divergențe și în urma analizei Portalului SV pentru mărfurile similare, a fost identificat riscul de subevaluare comparativ cu valoarea mărfurilor declarate anterior.

Corespunzător, în circumstanțele expuse, organul vamal corect a conchis că metoda 1 de determinare a valorii în vamă nu poate fi aplicată, și întemeiat a propus declarantului să declare valoarea în vamă a mărfurilor prin aplicarea metodei de alternativă.

Din aceste considerente, acțiunea reclamantei a fost considerată neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea hotărârii și a deciziei enunțate, la 11 iulie 2019 și, respectiv la 2 august 2019, SRL „Tiaxim – Grup” le-a contestat cu recurs, solicitând în urma completării recursului admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești contestate ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei hotărâri noi, de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că acțiunea urma a fi admisă.

În acest context recurenta a indicat că instanța de apel eronat a concluzionat că actul de inspecție contestat a fost acceptat de către SRL „Tiaxim – Grup” desinestător, ultima a operat modificări necesare în declarația vamală, prin aplicarea metodei 6 de rezervă care a fost doar acceptată de organul vamal, or, în modul direct, anume actul contestat a și determinat declarantul să selecteze altă metodă de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, or, în alt mod mărfurile nu puteau fi plasate în liberă circulație, cu atât mai mult că administratorul firmei pe ambele acte de inspecții contestate și-a înscris dezacordul cu soluțiile și propunerile organului vamal.

Instanța de apel nu s-a expus în genere asupra legalității și temeiniciei solicitărilor suplimentare a organului vamal.

Ca urmare, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de respingere a acțiunii.

Prin referința depusă la 15 august 2019, Biroul Vamal Centru a solicitat declararea recursului depus de SRL „Tiaxim – Grup” ca inadmisibil, deoarece acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 26 iunie 2019. Respectiv, recursul depus la 11 iulie 2019 este în termen.

Având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de SRL „Tiaxim – Grup” în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea

acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursul depus de SRL „Tiaxim – Grup” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe,

suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SRL „Tiaxim – Grup”.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Tiaxim – Grup” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu